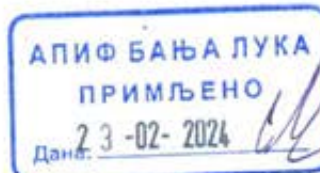

**ZAVOD ZA
EKONOMIKU I RAZVOJ a.d.
BANJA LUKA**

- RAZVOJ TEHNOLOGIJA , KONSALTING I INŽENJERING

Ul. Mladena Stojanovića br. 4, Banja Luka; Tel:051/315-012, e-mail:ier@teol.net IB: 4400824090001; PIB: 400824090001; Mat. br. 01127713; Šifra djelatnosti: 73.20; Reg. br. 1-704-00; Transakcioni broj: 5673531100010556 Atoabanka Banja Luka,5520002011109793 Addiko banka Banjaluka

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ Sa 31.12.2023. godinu

I OSNIVANJE I DJELATNOST

Osnivanje i upis konstituisanja preduzeća izvršeno je kod Osnovnog suda Banja Luka po Rješenju broj U/I 1566/77 od 06.12.1977. godine (broj registarskog uloška 1-682-06) pod nazivom: AIPK Radna organizacija Istraživačko-razvojni institut Banja Luka, sa neograničenom odgovornošću, Osnovna organizacija udruženog rada Zavod za ekonomiku Banja Luka.

Preduzeće je reorganizovano Odlukom o organizovanju od 23.10.1990. godine, a poslovalo je pod nazivom Institut za ekonomiku i razvoj Banja Luka, d.d. razvoj, tehnologija, marketing, konzalting i inženjering i informatika.

Promjene u nazivu, organizovanje i uskladjivanje Normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima (Sl.glasnik RS, broj 24/98) izvršena je i provedena u Osnovnom sudu Banja Luka, dana 02.10.2000. godine, a po rješenju broj U/I 1596/2000. Pod nazivom Institut za ekonomiku i razvoj, a.d. Banja Luka.

U 2011. godini izvršena je promjena poslovnog imena, uskladjivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o privrednim društvima (Sl. Glasnik RS broj 127/08 i 58/09), uskladjivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i o registru poslovnih subjekata po djelatnostima u Republici Srpskoj (Sl. Glasnik RS broj 74/10) i Uredbom o klasifikaciji djelatnosti Republike Srpske (Sl.glasnik RS broj 119/10), po rješenju broj: 057-0-Reg-11-002240 od 19.12.2011. tako da preduzeće posluje pod nazivom:

Zavod za ekonomiku i razvoj, a.d. Banja Luka.

Skraćeni naziv firme: ZER A.D.Banja Luka.

Sjedište: Ul. Mladena Stojanovića br. 4 Banja Luka

MBS: 1-704-00

Šifra djelatnosti: 73.20 ispitivanje tržišta i javnog mnjenja.

II OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Finansijske izvještaje je odobrilo rukovodstvo Društva na dan 28.02.2024. godine.

2. Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporedivim podacima za prethodnu godinu (u skladu sa MRS 8 – korigovani uporedni podatci). Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM).

3. Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

4. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja, s obzirom na to da rukovodstvo nije identifikovalo indikatore koji bi mogli ukazati na nesigurnost u pogledu sposobnosti Društva da nastavi poslovati profitabilno u doglednoj budućnosti.

5. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("IFRS", u daljem tekstu zajedno: "Standardi"), koji su bili u primjeni na dan 31. decembra 2022. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske.

Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15 i 78/20), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete ("IFRS for SMES"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), dana 19. februara 2020. godine, Upravni odbor Saveza RR RS, donio je „Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2018 kojeg čine :Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primjere, smjernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primjere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni dio standarda, odnosno tumačenja.

Navedenom Odlukom, utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde iz 2018. godine, koji su objavljeni na internet stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine. Stupanjem na snagu ove odluke, prestaje da važi Odluka o početku obavezne primjene izdanja IAS/IFRS od 04.10.2017. godine.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novo usvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31. decembra 2018. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni.

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – Ažuriranje upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje
- MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI „Ciklus 2018-2020“ – Izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“- Definicija posla (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicije materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Konceptualni okvir u MSFI standardima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);

Primjena ostalih gore navedenih standarda nije imala značajan uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

III RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1. Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje robe i usluga se knjiže nakon izvršene usluge i prihvatanja od strane kupca, u iznosima umanjanim za porez na dodatu vrijednost.

2. Priznavanje rashoda

Svi troškovi i rashodi koji se odnose na obračunski period obuhvaćeni su u finansijskim izvještajima. (načelo nastanka događaja)

3. Održavanje i popravke

Troškovi održavanja i popravki priznaju se u rashode perioda u kojem su nastali.

4. Stalna materijalna sredstva

Stalna materijalna sredstva početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za zavisne troškove nabavke, osim onih koji se mogu povratiti od poreskih vlasti, a umanjena za bilo koje trgovinske popuste i rabate odobrene od strane dobavljača.

Na procjenjeni vijek trajanja svakog pojedinog sredstva primjenjuje se proporcionalna metoda amortizacije. Osnovna sredstva u pripremi se ne amortizuju.

Investicione nekretnine se amortizuju po stopi nižoj od propisane, a prema odluci organa upravljanja Društva.

5. Potraživanja iz poslovnih odnosa

Potraživanja od kupaca, države, zaposlenih i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa priznaju se po nominalnoj vrijednosti, eventualno uvećanoj za kamate obračunate u skladu sa ugovorom, zakonom, odlukom organa upravljanja. Na dan bilansiranja vrši se procjena rizika nenaplativosti pojedinačnih potraživanja. Procjena, tj. uskladjivanje vrijednosti potraživanja obavlja se na osnovu saznanja da potraživanje nije naplaćeno u roku, odnosno da su nastale okolnosti za djelimično umanjeno potraživanje, posebno ako su te okolnosti vezane za sudski spor sa kupcem ili nekim drugim dužnikom. Bilo koji iznos kojim se vrši uskladjivanje vrijednosti kratkoročnih potraživanja u toku obračunskog perioda evidentira se na teret rashoda tekućeg perioda, u korist ispravke vrijednosti potraživanja.

6. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Sredstva u obliku novca iskazuju se u nominalnoj vrijednosti izraženoj u konvertibilnim markama. Iznosi gotovine na računima u bankama i blagajnama koji glase na strana sredstva plaćanja iskazuju se u konvertibilnim markama prema srednjem kursu Centralne banke BiH, koji je važio na dan transakcije. Gotovinski ekvivalenti iskazuju se po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

7. Kapital i rezerve

Upisani kapital iskazuje se u iznosu koji je upisan u sudski registar prilikom osnivanja, odnosno upisa promjene vrijednosti kapitala u sudskim i drugim javnim registrima. Rezerve iz dobiti iskazuju se po nominalnoj vrijednosti izvršenih izdvajanja iz neto dobitka i to posebno za zakonske rezerve, a posebno za statutarne rezerve u skladu sa statutom preduzeća. Dobitak i gubitak tekuće godine utvrđuje se u skladu sa računovodstvenim propisima MRS i Zakona o privrednim društvima. Dobitak ili gubitak tekuće godine u bilansu se nakon oporezivanja iskazuje kao neto dobitak, odnosno ukupan neto gubitak u poslovanju tekuće godine.

8. Troškovi budućih perioda i razgraničeni prihodi

Unaprijed plaćeni troškovi iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja i uključuju se u troškove perioda na koji se odnosi.

Prihodi koji ne ispunjavaju uslove priznavanja u tekućem obračunskom periodu odgadjaju se preko računa vremenskim razgraničenja za buduće periode.

IV RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

1. Troškovi rezervisanja primanja zaposlenih

Prema odluci organa upravljanja nije izvršena obaveza ukalkulisavanja rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenim po MR 19- Prianja zaposlenih. Društvo ima dvoje zaposlenih i pravo na otpremninu u budućnosti ostvariće dvoje zaposlenih. Uprava smatra da su troškovi izrade aktuarskog izvještaja, veći od koristi koje će Društvo imati u budućnosti.

Napomene uz Bilans stanja

1. Ostala nematerijalna sredstva (AOP 006)

U okviru ostalih nematerijalnih sredstava evidentirani su softveri za računovodstvo od preduzeća Datalab iz 2012. godini. U 2020. godine kupljen je još jedan softver od DD Softa koji podržava knjižena za preduzetnike.

2. Zemljište (AOP 009)

Ova pozicija obuhvata zemljište na kojoj se nalazi poslovna zgrada Zavoda u Ulici M.Stojanovića br. 4.

3. Postrojenja i oprema (AOP 011)

U 2023. godini Društvo nije vršilo nabavku nove opreme. Korišten je proporcionalni metod amortizacije.

4. Investicione nekretnine (AOP 015)

U 2023. godini radjena je sanacija mokrih čvorova, kuhinje i hodnika u objektu. Ukupna vrijednost uloženi sredstava iznosi 38.999 KM.

Amortizacija poslovnog objekta iznosi 1.042,79 KM i korištena je stopa za amortizaciju 0,1 prema Odluci Upravnog odbora iz 2019. godine.

Red. Br.	Naziv	Bruto 31.12.2023	Ispravka vrijednosti	Neto 31.12.2023
1.	Zemljište	226.429	0	226.429
2.	Investiciona nekretnina - poslovna zgrada	1.042.793	386.073	656.720
3.	Postrojenja i oprema	29.222	25.222	4.000
4.	Ostala nematerijalna sredstva	3.067	2.156	911
	UKUPNO:	1.301.511	413.451	888.060

5. Dugoročni finansijski plasmani (AOP 031)

U okviru dugoročnih finansijskih sredstava evidentirane su dugoročne hartije od vrijednosti (akcije). U 2023. godini na osnovu odluke Skupštine akcionara emitenta METAL AD Gradiška od 25.10.2023. godine kao i rješenja registarskog suda o upisu odluke o prenosu akcija, izvršio prenos akcija sa računa manjinskih akcionara na račun otkupioaca Steel Mehanika d.o.o. Derventa po cijeni od 3,2244 KM po akciji. Zavod za ekonomiku kao manjinski akcionar raspolagao je sa 2.063 akcije. Uložena sredstva za kupovinu akcija iznosila su 27.452,06 KM. U 2023. godine isknjižene su akcije METAL AD Gradiška i stvoreno je potraživanje po osnovu otkupa u iznosu od 6.673,89 KM. Društvo je ostvarilo gubitak u iznosu od 20.778,17 KM. Društvo je sa 31.12.2023. vršilo uskladjivanje vrijednosti akcija sa sa tržišnom vrijednosti. U nastavku je tabelarni pregled hartija od vrijednosti.

		Nabavna vrijed. 01.01.2023	Ispravka Sa 31.12.2023	Saldo sa 31.12.2023.
1	2	3	4	5
1.	GOVF Farmaland N.Topola	3.500,00	3.500,00	0,00
2.	TLKM Telekom Srpske	20.180,81	11.289,12	8.891,69
3.	SMUS Šuma usluge Gradiška	2.943,95	974,65+	3.918,60
4.	PRVP Privrednik invest	48.297,74	27.419,94	20.877,80
5.	METL Metal, Gradiška	27.452,06	27.452,06	0
		102.374,56	68.686,47	33.688,09

6. **Kratkoročna potraživanja (AOP 045)**

Opis	31.12.2023.
Potraživanja od kupaca u zemlji	125.109
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	712
Ostala kratkoročna potraživanja/otkup akcija Metal Gradiška	6.674
Ukupno	132.495

U nastavku je tabelarni pregled potraživanja od kupaca

Red. broj	Naziv kupca	Potraživanja do 60 dana	Potraživanja do 90 dana	Potraživanja do godinu dana	Potraživanje preko godinu dana	Otpis pot.po Odluci Upravnog odbora	Ukupno potraživanje sa 31.12.2023
1.	Drago Makić, inv. i polj.proizvodj.			1.404,00	468,00		1.872,00
2.	Ekoflame d.o.o.			234,00	1.872,00		2.106,00
3.	Gama prevodi, s.p.	280,80					280,80
4.	Inovacioni centar	20.344,80		89.660,38	-		110.005,18
5.	Savez penzionera i potomaka			234,00	234,00		468,00
6.	Bau-fliz, Miladin Djurić, s.p.	234,00					234,00
7.	"Krasiva" T.Laketić s.p	327,60					327,60
8.	Gradjevinska oprema d.o.o.				4.563,00		4.563,00
9.	HNG Zvezdan Jakovljević s.p.	58,50					58,50
10.	Kriva Drina Ž.Mitrović			468,00			468,00
11.	Magic Moment Mirjana Duvnjak s.p.				280,00		280,80
12.	Sindikata Petrol	300,00					300,00
13.	Rasadnik Vučković s.p		878,75				878,75
14.	MEKA Nemanja B.	58,50					58,50
15.	Udruž.LASER TAG	107,20					107,20
16.	Poslovni mentor d.o.o.	175,50					175,50
17.	Beayti by Lejla s.p.	58,50					58,50
18.	Baretto, s.p.			1.755,00			1.755,00
19.	ICT d.o.o.	351,00			351,00		702,00
20.	In Motion d.o.o.	175,50					175,50
21.	Zdravo Zaza s.p.	234,00					234,00
	Ukupno:	22.706,70	878,75	93.755,38	7.768,00		125.108,83

7. Gotovina (AOP 063)

Iznos od 28.336 KM čine: novčana sredstva na transakcionom računu kod banaka, i novčana sredstva u blagajni preduzeća.

8. Kratkoročna razgraničenja (AOP 065)

Aktivna vremenska razgraničenja odnose se na unaprijed plaćeno osiguranje opreme, unaprijed plaćena pretplata na Službeni glasnik i Finrar-časopis i unaprijed plaćene troškove održavanja računovodstvenog programa od DDSOft, Banjaluka.

9. Kapital (AOP 101)

Struktura kapitala je sljedeća:

- obične akcije (nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji)	654.195
- zakonske rezerve	37.432
- statutarne rezerve	830
-nerealizovani dobiti po osnovu fin.sredstava	974
- nerealizovani gubici po osnovu fin.sredstava	(39.506)
- nerasporedjena dobit ranijih godina	424.387
- Dobit tekuće godine	208

Osnovni kapital Društva upisan u sudski registar, registar emitenatu kod Komisije za hartije od vrijednosti RS i u Centralni registar hartija od vrijednosti RS i iznosi 654.195, podijeljen u 654.195 akcija nominalne vrijednosti jedne konvertibilne marke.

Struktura akcionara, izvod iz knjige akcionara, na dan 31.12.2023. godine

Red. Br.	AKCIONARI	% učešća
1.	Makić Drago	65,06
2.	Vidović Slobodan	6,22
3.	Grubačić Miroslav	6,17
4.	Stanišljević Živko	5,63
5.	Stanić Stanko	4,53
6.	Mitrović Slavko	4,22
7.	Bogdanić Željko	4,09
8.	Savić Biljana	2,52
9.	Maglov Snježana	1,56
	Ukupno	100

10. Kratkoročne obaveze(AOP 147)

Opis	31.12.2023.
Dobavljači	3.751
Obaveze za poreze, doprinose i druge dadžbine	1.566
Ukupno	5.317

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze odnose se na obaveze koje će biti izmirene u januaru i februaru 2024. godine.

Napomene uz Bilans uspjeha obuhvataju pojedine pozicije o kojima je riječ u nastavku

11. Prihodi od pruženih usluga (AOP 210)

Prihod od pruženih usluga na domaćem tržištu odnose se na računovodstvene usluge pružene poslovnim partnerima. Naime, Zavod je u 2021. godini registrovao Poslovnu jedinicu čija je osnovna djelatnost računovodstvene usluge, gdje po tom osnovu Zavod ostvaruje prihod. Prihod od prodaje učinaka na inostranom tržištu odnose se na istraživanje tržišta Bosne i Hercegovine vezano za poljoprivrednu proizvodnju za kupca Agro konsultaciju centrs d.o.o. Tukuma, Litvania.

<i>Opis</i>	01.01.- 31.12.2023.	01.01.- 31.12.2022.	<i>Index</i>
- Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	22.467	20.416	110
- Prihodi od pruženih usluga u inostranstvu	9.388	75.104	13
Ukupno:	31.855	95.520	33

12. Ostali poslovni prihodi (AOP 218)

Ostali poslovni prihodi u 2023. odnose se na prihode od zakupa (Ugovori o zakupu sa Inovacionom centru i Blok projekt d.o.o).

<i>Opis</i>	01.01.-31.12.2023.	01.01.-31.12.2022.	<i>Index</i>
- Prihodi od zakupa	104.672	97.287	108
Ukupno	104.672	97.287	108

13. Troškovi materijala (AOP 221)

Troškovi materijala odnose se na troškove kancelarijskog materijala, i ostale režijske troškove. Troškovi materijala su znatno manji u odnosu na prethodnu godinu i izraženi su indeksom 78%

14. Troškovi goriva i energije (AOP 222)

Troškovi goriva i energije odnose se na troškove utroška električne energije. Društvo mjesečne troškove struje prefakturiše zakupoprimcima, i u 2023. godini su manji u odnosu na prethodnu godinu.

<i>Opis</i>	01.01.- 31.12.2023.	01.01.- 31.12.2022.	<i>Index</i>
- Troškovi režijskog materijala	1.834	2.364	78
- Utrošena električna energija	8.402	9.157	92
Ukupno:	10.236	11.521	88

15. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (AOP 223)

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
Troškovi bruto plata zaposlenih	32.793	50.028	65
Ostale naknade zaposlenim u skl.sa propisima o radu	2.600	-	
Troškovi zaposlenih na službenom putu	-	1.508	
Troškovi prevoza na posao	936	1.471	63
Ukupno:	36.329	53.007	68

Troškovi bruto plata u 2023. godini su izraženi indeksom 65% i niži su u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je jedan zaposleni radnik raskinuo radni odnos u Društvu krajem 2022. godine.

16. Troškovi proizvodnih usluga (AOP 226)

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
Troškovi telefona,interneta i slanja pošte	3.557	3.896	91
Troškovi komunalnih usluga	4.093	3.773	108
Troškovi održavanja opreme	1.345		
Troškovi neto naknade ugovora o djelu	1.200	4.500	26
Troškovi naknade menadžerskog ugovora	26.987	15.042	179
Ukupno:	37.182	27.211	136

17. Troškovi amortizacije (AOP 228)

Troškovi amortizacije odnose se na amortizaciju opreme i objekta .

<i>Opis</i>	<i>01.01.-31.12.2023.</i>	<i>01.01.-31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
Trošak amortizacije	2.759	4.688	58
Ukupno:	2.759	4.688	58

18. Nematerijalni troškovi bez poreza i doprinosa (AOP 234)

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
- Troškovi stručnog usavršavanja	485	563	86
- Ostale neproizvodne usluge	4.464	8.621	52
- Troškovi inostranih usluga	8.449	67.554	12
-Troškovi reprezentacije	3.336	3.203	104
-Troškovi osiguranja opreme i lica	614	857	72
-Troškovi članarine	364	291	125
-Troškovi takse	16	40	40
-Troškovi provizije banke	920	1.429	64
-Troškovi pretplate na časopise	557	532	104
Ukupno	19.205	83.090	23

Nematerijalni troškovi su znatno manji u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što su značajno smanjeni troškovi inostranih usluga koji su izraženi procentom 12%.

19. Troškovi poreza (AOP 235)

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
Porez na imovinu	5.961	3.007	198
Naknada za šume	96	136	71
Naknada za protivpož.zaš.	41	58	71
Naknada za vode	12	22	55
Naknada za republič.i kom.taksu	-	120	
Troškovi poreza na ugovor o djelu		672	
Troškovi poreza ukupno:	6.110	4.015	152

20. Troškovi doprinosa (AOP 236)

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
Troškovi doprinosa za prof.rehab.i zapošlj.invalida	33	50	66
Troškovi doprinosa na ugovor o djelu		1.174	
Troškovi doprinosa	33	1.224	

21. Ostali finansijski prihodi (AOP 243)

Ostali poslovni prihod obuhvata prihode od dividende od Telekomu RS.

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
- Prihodi od dividende	679	1.269	
Ukupno	679	1.269	

22. Rashodi kamata (AOP 245)

Rashodi kamata odnose se na kamate utvrđene u kontroli Uprave za indirektno oporezivanje.

23. Neto gubitci od otudjenja finansijskih sredstava (AOP 266)

Neto gubitci odnose se na gubitke kod otkupa akcija METAL Gradiška.

24. Ostali rashodi i dobiti (AOP 270)

<i>Opis</i>	<i>01.01.- 31.12.2023.</i>	<i>01.01.- 31.12.2022.</i>	<i>Index</i>
- Rashodi od otpisa potraživanja od kupaca		7.947	
- Nepomenuti ostali rashodi	2.652		
Ukupno	2.652	7.947	33

Ostali rashodi se odnose na rashode naknadno utvrđenog PDV-a po kontroli Uprave za indirektno oporezivanje.

25. Dobit prije oporezivanja (AOP 307)

<i>Opis</i>	<i>31.12.2023.</i>	<i>31.12.2022.</i>
UKUPNI TROŠKOVI	136.619	192.703
UKUPNI PRIHODI	137.206	194.076
Dobit/gubitak tekuće godine	587	1.373
Porez na dobit	379	
Neto gubitak/dobit	208	1.373

Društvo je iskazalo dobit za 2023. godinu.

Napomene uz Izvještaj o tokovima gotovine

26. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (AOP 501)

Prilivi od gotovine iz poslovne aktivnosti odnose se na prilive od kupaca po osnovu pruženih usluga i prilive po osnovu izdavanja poslovnog prostora. Smanjenje priliva iz poslovnih aktivnosti u odnosu na prethodnu godinu je iz razloga što su potraživanja znatno veća u odnosu na prethodnu godinu (dug Inovacionog centra za zakup). Očekuje se naplata potraživanja u januaru sljedeće godine.

27. Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (AOP 506)

U tekućoj godini Društvo imalo je smanjenje odliva iz poslovne aktivnosti u odnosu na prethodnu godinu za 64% iz razloga što su znatno manji odlivi po osnovu usluga iz inostranstva.

28. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (AOP 515)

U toku godine Društvo je ostvarilo priliv gotovine po osnovu uplate dividende od Telekoma RS, Banja Luka.

29. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (AOP 541)

Odlivi gotovine odnose se na ulaganje i opremanje objekta odnosno u sanaciju kuhinje, toaleta, hodnika.

Napomene uz Izvještaj o promjenama na kapitalu

30. Napomena (AOP 919)

Društvo je u 2023. godini ostvarilo dobit u iznosu od 208, i izvršeno je uskladjivanje uloženih hartija od vrijednosti u iznosu od 18.184.

31. Napomena (AOP 925)

Ukupna vrijednost kapitala iznosi 1.078.520. Kapital Društva se sastoji od osnovnog kapitala u iznosu od 654.195, zatim od rezervi u iznosu od 38.262 koje su formirane prema Zakonu o privrednim društvima i Statutom Društva. Zatim, od revalorizacije rezerve za finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti u iznosu od (38.532), i akumulirane nerasporedjene dobiti u iznosu od 424.595.

Datum odobrenja i usvajanja godišnjih finansijskih izvještaja

Godišnje finansijske izvještaje je odobrio i usvojio Upravni odbor Zavoda 28.02.2024. godine.

Banja Luka, 28.02.2024.

Direktor,
[Handwritten signature]